Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Lausunto HE 61/2021 vp

3.5.2021

Rajavartio-osasto
Ylitarkastaja Outi Leinonen

Eduskunnan puolustusvaliokunnalle

Puolustusvaliokunta tiistai 4.3.3031 klo 9:30 / HE 61/2021 vp. / Asiantuntijalausunto

Puolustusvaliokunta on pyytänyt sisäministeriön asiantuntijaa kuultavaksi sekä kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä 61/2021 vp eduskunnalle laeiksi sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain, Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 § ja rajavartiolaitoksenhallinnosta annetun lain 31 §:n muuttamisesta.

Rajavartiolaitoksen esikunta, joka samalla on sisäministeriön rajavartio-osasto, on valmistellut sisäministeriön yhteisen lausunnon. Lausunto on valmisteltu sisäministeriön rajavartio-osastolla yhteistyössä ministeriön poliisiosaston ja kansallisen turvallisuuden yksikön kanssa. Rajavartiolaitos ei tämän lisäksi anna erillistä lausuntoa asiassa.

Sisäministeriön toimialaa hallituksen esityksessä keskeisimmin koskee esitys rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain 31 §:n 4 momentin muuttamiseksi.

Ehdotetussa sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain 28 a §:ssä säädettäisiin, että pääesikunnan asessorilla ja tutkinnanjohtajalla olisi itsenäinen oikeus päättää esitutkinnan toimittamisesta. Rajavartiolaitoksen organisaatio poikkeaa Puolustusvoimien organisaatiosta, minkä vuoksi rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain 31 §:n 4 momentissa annetaan valtuus säätää valtioneuvoston asetuksella niistä virkamiehistä, jotka Rajavartiolaitoksen organisaatiossa ovat oikeutettuja tekemään tiettyjä sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetussa laissa säädettyjä päätöksiä ja toimenpiteitä. Näin ollen myös niistä virkamiehistä, joilla olisi pääesikunnan asessoria ja tutkinnanjohtajaa vastaava itsenäinen oikeus päättää esitutkinnan toimittamisesta Rajavartiolaitoksessa palvelevien sotilaiden osalta ehdotetun lain 28 a §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa, tulisi jatkossa säätää valtioneuvoston asetuksella.

Sisäministeriö on osallistunut hallituksen esityksen valmisteluun työryhmässä ja lausunut hallituksen esityksestä. Sisäministeriön näkemykset on otettu huomioon hallituksen esityksen valmistelussa.